

Iskazano mi je milosrđe

Jedina religija, a koju sam poznao još kao dijete, bila je rimokatolička. Na temelju toga odlučio sam postati svećenikom, i to u isusovačkom (jezuitskom) redu. Moji pretpostavljeni izgleda da su bili zadovoljni sa mnom, jer su mi dopustili da u vrlo kratkom roku položim zavjet, što se obično moglo učiniti tek nakon najmanje dvije godine iskušavanja. To mi je donijelo izvjesno zadovoljstvo, premda je to bilo puko ljudsko zadovoljstvo. Osjećao sam se višim od drugih ljudi te, kao onaj farizej koji je stajao pred žrtvenikom u hramu i

s visoka gledao na carinika, mislio da ja nisam poput ostalih. Nalazio sam se u Rimokatoličkoj crkvi i držali su me za nekoga tko je na putu prema savršenosti. Da, bio sam tako častoljubiv da sam zamolio da me se pošalje nekamo kao misionara. Nadao sam se da ću na taj način moći voditi još uzvišeniji duhovan život. Tako sam iz svoje domovine, Italije, bio poslan na Cejlon, današnju Sri Lanku.

Na Cejlonu

Kada sam stigao na Cejlon još uvijek nisam bio zaređen za svećenika. Kod isusovaca izobrazba za svećenika traje vrlo dugo. Prije negoli sam mogao početi sa studijem teologije ponuđen mi je posao u jednoj školi, Uskoro sam s velikim razočaranjem utvrdio da rimokatolički misionari ne pokazuju gotovo nimalo revnosti u pogledu obraćenja neznabožaca. Vidio sam njihovo djelovanje u školstvu, vidio sam njihove lijepe crkvene zgrade, ali vidio sam vrlo malo prave “evangelizacije”, u smislu kako sam je ja tada shvaćao. Sve mi je to izgledalo poprilično mrtvo.

Indija

Po isteku uobičajenog roka poslan sam na teološki studij u Indiju i konačno sam zaređen za svećenika. Tih godina dolazio sam u izravan dodir s neznabožačkim religijama hinduizma, budizma i islama, što je bilo velik izazov mojoj religioznosti. Počeo sam se pitati po čemu se međusobno razlikuju kršćanstvo i neznabožačke religije. Sve su one imale svoje svete knjige i spise, kao i visoke ideale koje su htjele provesti u život. Jednom hindusu nije predstavljalo teškoću objesiti Kristovu sliku kraj slika svojih bogova te, usprkos tome, i dalje ostati hindusom. Pitao sam se postoji li neka temeljna razlika između tih religija i kršćanstva ili pak su sve one, na poslijetku, jednake.

Prve zrake svjetla

Tijekom tih godina studija obasjale su me prve zrake svjetla, i to usprkos tome što sam se nalazio u skroz-naskroz rimokatoličkom okruženju. Približavao se svršetak mojeg studija teologije, ali sve veća jasnoća nije dolazila od onoga što sam tijekom tog studija bio naučio. Svjetlo nije došlo od mojih profesora, mojih religijskih pouka ili od toga što sam bio pokoran rimskome papi. To mogu reći sa sigurnošću. Sredstvo kojim se Bog bio poslužio bila je Njegova Riječ, koju sam počeo čitati i proučavati.

Već sam se ranije na neki način osjećao privučen Bibliji kao nečemu čistom, pravom, što može govoriti srcu i što se može razumjeti, nečemu što je bilo više negoli samo ljudsko. Sada sam s punom pozornošću čitao i proučavao Bibliju. S vremenom mi je postala jasna temeljna razlika između kršćanske vjere i neznabožačkih religija: ona nije bila prvenstveno u drugačijim zapovijedima ili nacima, nego u osobi Gospodina Isusa Krista. Počeo sam razmišljati o tome što Biblija govori o Njemu i Njegovom otkupiteljskom djelu i, dok sam to činio, On mi je postajao sve življi i stvarniji. Malo-pomalo Krist se poput sunca dizao na obzorju mojega života. Premda sam još uvijek čvrsto držao mnoge rimokatoličke dogme, u mojem životu počelo se zbivati nešto prekrasno.

Nakon zaređenja

Nakon svojeg svećeničkog zaređenja, koje je bilo 1964. godine, ponovno su me poslali na Cejlon. Sada sam tu zauzimao položaj svećenika i moji pretpostavljeni su mi, budući da su znali da sam se osobito bavio Biblijom, dali jedan osobit nalog. U jednom gradu u unutrašnjosti otoka trebao sam u okvirima vjeronauka održati niz predavanja o Bibliji. Kada sam jednoga dana odlazio na mjesto gdje su se održavala predavanja, za oko mi je zapela jedna tamošnja evanđeoska crkvena zgrada. Naravno da sam često viđao tu građevinu, ali sam uvijek s prezirom prolazio kraj nje. Uspoređivao sam je s velikom zadivljujućom zgradom obližnje rimokatoličke crkve i mislio: “Što si ti protestantići umišljaju da mogu postići? Ako se nezabošci obrate, tada će to zasigurno biti putem rimokatoličke crkve.” No tog osobitog dana osjetio sam se ponukanim da uđem u evanđeosku zgradu. Možda je utjecaj novog ekumenskog pokreta bilo to što me potaknulo da budem ljubazan i prijateljski nastrojen prema “odijeljenoj braći”.

Ljudi koji su se ondje zatekli bili su očigledno zaprepašteni kada su me spazili gdje ulazim, ali primili su me vrlo prijateljski i dali mi neke knjige. Htio ja to ili ne – revnost tih ljudi i zanimanje koje su iskazali za mene ostavilo je na mene snažan utisak. Neki od njih bili su švedski misionari, a drugi su bili domaći kršćani i djelatnici. Upravo u to doba su održavali evangelizacijski pohod pa su dijelili letke i pozivnice po ulicama, u čemu su im s punim oduševljenjem pomagala i njihova djeca. Takvu revnost nisam još nikada vidio u Rimokatoličkoj crkvi. Uvidio sam i to da im je stalo do toga da me dovedu do obraćenja.

Osoban odnos s Kristom?

Moje zanimanje osobito je privukla jedna od tiskovina koje su mi dali. Bio je to svezak koji se zvao “Glasnik Njegova dolaska”. Taj časopis izlazio je na mnogo jezika, uključujući i talijanski, a izdavao se u Rimu! U člancima toga časopisa se uvijek iznova govorilo o novom rođenju, o osobnom životnom predanju Kristu i o novom životu u zajedništvu s Njim. Teoretski sam znao za takvo što,

ali ovdje mi je to, odjedanput, izgledalo puno života, dohvatljivo i osobno. “Ustvari”, mislio sam, “oni govore upravo ono o čemu se radi u Evanđelju i što bi ta dobra vijest trebala sadržavati.” Još nekoliko puta sam susretao te evanđeoske kršćane i dobio druge evanđeoske traktate i knjige, između ostalih i one od “Scripture Gift Mission” (misija za izdavanje besplatnih biblijskih traktata), kao i sljedeća izdanja “Glasnika Njegova dolaska”. Te su mi tiskovine pomogle da priđem bliže Gospodinu. Potom sam se vratio u Indiju i tu proveo nekoliko mjeseci. I u Indiji sam ponovno stupio u vezu s evanđeoskim kršćanima.

Bog radi dalje

U tome razdoblju mojeg života osobito se jasno prikazao Božji zahvat. Sve više sam osjećao pritisak da bih se trebao vratiti u Italiju. Istodobno se počelo događati nešto drugo. Cejlonske vlasti odlučile su da svi inozemni misionari malo-pomalo trebaju napustiti zemlju. Prvi korak koji su poduzeli bila je zabrana povratka onima koji su se našli izvan zemlje. Nisam mogao ostati ni u Indiji, jer je moja dozvola za boravak vrijedila samo do završetka studija. Stoga su nas naši nadređeni odlučili poslati natrag u zemlje iz kojih potječemo. Dok sam se po njihovoj odredbi pripremao za povratak u Italiju napisao sam pismo uredniku talijanskoga izdanja časopisa “Glasnik Njegova dolaska”. Napisao sam mu da sam, premda sam rimokatolički svećenik, u duhu ekumenskih gibanja pročitao njegov časopis, koji izvanredno cijenim, i da bih po svojem povratku u Italiju rado surađivao s njim, koliko mi to dopuste moj položaj i moje obveze koje imam kao svećenik.

Biblijski stručnjak

Okolo dva mjeseca proveo sam u svojem rodnom gradu, Napulju, nakon čega su me moji nadređeni poslali u Rim, gdje sam se trebao školovati za biblijskog stručnjaka. Znali su da sam se u Indiji vrlo zanimao za Bibliju i da još uvijek žudim za time da naučim što više o njoj. Vodeći klerici rimokatoličke crkve očigledno su polazili od toga da bi Biblija u ekumenskom procesu mogla postati mostom prema protestantskim crkvama. Stoga su me poslali u najugledni-

ji rimokatolički biblijski zavod u Rimu. Bio sam svjestan koja mi je povlastica i čast time ukazana pa sam odlučio da u Rimu više neću imati nikakve veze s tim evanđeoskim kršćanima ili protestantima. Više nisam imao potrebu surađivati s njima ili s “Glasnikom Njegova dolaska”, nego sam se htio potpuno usredotočiti na studij Biblije i pripremati se za svoju buduću službu. Nisam htio tratiti nimalo vremena s tim protestantima. Kada se osvrnem na to doba znam da sam se duboko u svome srcu pribojavao toga da ću se putem veze s njima naći pred odlukom da poduzmem jedan neugodan korak.

Pokušao sam naviještati Evanđelje

Tako sam se sasvim posvetio svojem studiju. Usto sam pomagao kao svećenik u jednoj rimskoj župi, gdje je nedjeljom i na velike blagdane moje propovijedi slušalo oko tisuću ljudi. Slušao sam i ispovijedi i obavljao sve što spada u dužnosti jednog rimokatoličkog svećenika. U svojim propovijedima pokušavao sam naviještati poruku Evanđelja, a kao ispovjednik imao sam želju istinski duhovno pomagati ljudima pa sam ih upućivao na nužnost novoga rođenja. Bio sam svjestan toga kolika je moja odgovornost i koliko su važni ti bliski osobni dodiri te da bi bilo dobro dati ljudima nešto za čitanje. To bi moralo biti nešto omanje i napisano jednostavnim talijanskim jezikom. Morao bih to davati besplatno, tako da se nitko ne ustručava uzeti. Jedina poteškoća je bila: gdje nabaviti takve knjižice?

Prisjetio sam se knjižica koje je izdavala “Scripture Gift Mission” i drugi izdavači, koje sam bio primao u Indiji. Netko mi je spomenuo neku kršćansku knjižaru u Rimu, no oklijevao sam otići u nju. Nakon kraćeg razmišljanja ipak sam se uputio. “Pa to je samo knjižara;” mislio sam, “jednostavno ću ući u nju, kupiti što mi treba i brzo izići.” Kada sam ušao pristupio mi je voditelj knjižare i primio me vrlo srdačno. Naišao sam na velik izbor traktata i odabrao one koji su mi izgledali odgovarajući. Dok mi ih je onaj čovjek zama-
tao ušli smo u razgovor. Kada sam mu spomenuo da sam bio misionar u Indiji i na Cejlonu, dogodilo se nešto neobično. Pogledao je svoju ženu, koja je stajala kraj njega, oboje su se zagledali u mene

i ponovno značajno pogledali jedno drugo te potihom izmijenili nekoliko riječi. Pomislio sa da nešto nije u redu s mojom crnom opranom. Zatim su me upitali kako se zovem. Odgovorio sam: “Edoardo Labanchi.” – “Niste li vi jednom napisali pismo uredniku časopisa “Glasnik Njegova dolaska?” upitao me čovjek, no odmah je nastavio: “To pismo je stiglo do nas. Ja sam izdavač toga časopisa.” Potom je pronašao moje pismo i rekao mi: “Pogledajte, tu ste napisali da biste željeli surađivati s nama.”

Bog me natjerao u tjesnac

Mislim da u našem životu postoje trenuci kada uvidimo da nas Bog tjera u tjesnac. Iako se radilo o pukom slijedu posve ljudskih događanja, u tome trenutku osjetio sa da se u mojem životu dogodilo nešto neobično. Uvidio sam da je Bog taj koji me povezo s tim kršćanima. Od toga dana sam počeo posjećivati moje nove prijatelje u knjižari. Sasvim nenametljivo pozivali su me na susrete u privatnim kućama. Redovito sam se odazivao njihovim pozivima pa sam upoznao i druge vjernike, što je uvelike obogatilo moj osoban duhovan život. No još važnije su bile njihove molitve za mene. Bili su zamolili mnoge svoje prijatelje u raznim zemljama da se mole za rimokatoličkog svećenika koji je dolazio u njihovu misijsku središnjicu u Rimu. Kršćani koji su se molili za mene nisu bili samo u Italiji, nego i u Engleskoj.

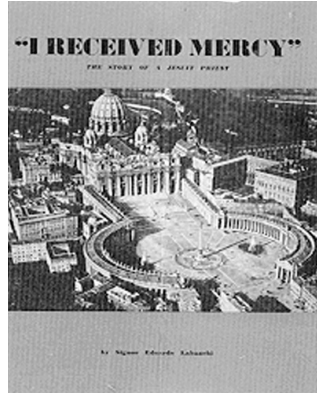
Temelj je postavljen

Bila je 1966. godina. Što se tiče mogega srca i razuma, već sam bio evanđeoski kršćanin ili, da se bolje izrazim, Krist je sve više i više postajao temeljem mogega života. Jedan za drugim odbacivao sa one rimokatoličke nauke i postupke koji su imali malo ili nimalo veze s Evanđeljem. Istodobno sam već pomagao u prevođenju članka za talijanski “Glasnik Njegova dolaska”. No put mogega obraćanja još nije bio dovršen.

U to doba je Drugi vatikanski sabor bio velika tema i sve se više govorilo o ekumenskom dijalogu. Stoga sam mislio: “Zašto bih trebao napustiti Rimokatoličku crkvu ako su sada gotovo sve crkve

jednake? Jednoga dana sve će one biti ujedinjene pa, stoga, mogu i dalje djelovati u Rimokatoličkoj crkvi i u njoj pomagati na širenju Evanđelja.” Tako sam to zamišljao, ali me vatikanski sabor i eku-
menski dijalog uskoro duboko razočarao, tako da nisam više znao što i kako dalje.

Moj položaj je, kao što ćete ubrzo uvidjeti, bio vrlo težak. Ja nisam bio samo običan laik u Rimokatoličkoj crkvi. Bio sam zaređen svećenik i pripadao najvažnijem rimokatoličkom redu. U Rim su me bili poslali na osobit studij pa sam stoga bio pod osobitom paskom svojih nadređenih. S druge strane, osjećao sam se kao zatvorenik unutar brojnih pravila i obvezujućih doktrinarnih vjerovanja te uviđao da više ne mogu ostati u tome sustavu a da na vidjelo ne iziđu moja najdublja uvjerenja i ne izvrše pritisak na moju savjest. Neko vrijeme pokušavao sam se umiriti mislima da svojim ostankom u Rimokatoličkoj crkvi mogu učiniti mnogo toga dobrog. Kada sam propovijedao naviještao sam Krista i spasenje, a Mariju spominjao samo kao primjer koji valja slijediti. No usprkos tome moj me položaj svećenika prisiljavao na sporazumštvo i na dosta toga za što sam znao da nije ispravno.

Točno sam znao koja je odluka ispravna, ali sam je još uvijek pokušavao izbjeći. No tada mi je sâm Gospodin dao na znanje da trebam poduzeti nešto, i to neodloživo. Podsjetio me na ono što je prorok Ilija bio rekao narodu Izraela: “Dokle ćete se kolebati između dva uvjerenja?” (1. Kraljevima 18,21). To je bio trenutak u kojemu je sâm Bog preuzeo nadzor nada mnom i dao mi snagu. Nisam mogao učiniti ništa drugo osim da svojim prijateljima u knjižari velim: “Odlučio sam napustiti Rimokatoličku crkvu i, ako se slažete s time, rado bih pomagao u vašem radu u misijskom središtu ovdje u Rimu.” Bili su vrlo iznenađeni mojom odlukom, premda su već neko

vrijeme čekali upravo na nju. Nekoliko dana kasnije napustio sam isusovački red.

Nov život u Kristu

Sada kada sam došao do svršetka svojega izvješća htio bih nada sve naglasiti jedno: ono najvažnije u mojoj priči i u pričama drugih koji su pošli sličnim putem nije činjenica što smo napustili Rimokatoličku crkvu, neku organizaciju ili religiju. Ono najvažnije jest to što smo u Isusu Kristu našli nov život. Preda mnom je još dug put pa poput apostola Pavla velim: “Ne kao da sam već postigao ili već postao savršen ...” (Poslanica Filipljanima 3,12). No znam da se u trenutku kada sam Krista, koji je umro za moje grijehе, prihvatio kao svojega Spasitelja i Gospodina, u meni nešto dogodilo. Postao sam novo stvorenje. Poput Pavla želim da se “nađem u njemu, ne imajući vlastitu pravednost, koja je od Zakona, nego onu po vjeri Kristovoj, pravednost koja je od Boga po vjeri” (Poslanica Filipljanima 3,9). Radosno sam se odrekao svih materijalnih prednosti i časti koje sam mogao imati u isusovačkom redu. Ono što mi je bila prednost položio sam pred noge Isusu, zajedno sa svim svojim životom, svojim vremenom i sa svim svojim sposobnostima, kako bi me On mogao upotrebljavati po svojoj volji. Zahvaljujem Isusu Kristu, mojemu Gospodinu, što mi je iskazao svoje milosrđe premda sam ga ranije bio hulio, progonio i vrijeđao. To sam bio činio nesvjesno, u nevjeri.

***

Edoardo Labanchi je živio u mjestu Grosseto, u Italiji. U okvirima svoje mjesne kršćanske zajednice vodio je “Centro Studi Teologici” (Centar za teološko proučavanje), zavod koji je imao više podružnica po svojoj Italiji i za koje je on brinuo. Bio je i izdavač teološkog časopisa “Riflessioni” i talijanskog prijevoda knjige “Od Rima Kristu”. Uza svoje znanstvene djelatnosti naviještao je i Evanđelje po ulicama. Trećega ožujka 2015. godine Gospodin ga je pozvao kući.